

Breu resum dels contes

1. I a trenc d'alba, sempre enyor l'amor

Te deix amor, la mar com a penyora

Una noia explica la història d'amor prohibida que va viure amb el seu professor quan tenia quinze anys. N'estaven molt l'un de l'altre però, tot i així, ell no va ser capaç de suportar els insults i males paraules dels demés envers la parella, i va decidir trencar la relació. Ella, angoixada i trista, al cap de cinc anys de que tot allò ocorregués, es decideix a explicar—ho tot en una carta dirigida al mestre, on li diu que està embarassada però molt malalta i no sap si podrà conèixer la filla que tindrà aviat i li diu que li deixa la mar com a penyora del seu amor.

Elegia per una dama que enyorava la mar

Una senyoreta ben educada, segons les normes socials, ens fa saber com li agradaria de tenir un bocinet de mar per jugar—hi, tot i que sap que mai això podrà ser possible. Ella no es queixa de res, accepta el que li ocorre sense murmurar, perquè les dones han de ser així. Recorda com de nena la seva dida explicava històries sobre el mar i ella hi somiava. Però ara que va en cadira de rodes, tot això està molt lluny, i viu una vida que la condueix a la mort, veient passar la gent cada dia des de l'hivernero.

Paisatge marí per a un assassinat

Assassinen a un home vora el mar, i l'assassí deixa una nota on, trist, explica a la policia que havia de matar la seva víctima, encara que això fos en contra de la seva voluntat. Uns dies després la premsa, la ràdio i la televisió comuniquen que el govern ofereix un milió de pessetes de recompensa a qui trobés l'assassí. Es tractava d'un crim polític.

Absent la mort, jo mateix vaig matar—la ran d'ones

Un advocat es confessa autor d'un crim davant del fiscal, i els senyors de la sala. Va matar una noia vora el mar.

Mar, amor meu, acompanyament per a sis veus

El conte ens relata, amb testimonis de sis persones diferents, la mort d'una dona al mar. Cada persona ens n'explica una part, i a l'acabar, tenim una lleugera idea del que va succeir, Però gràcies als resultats de l'autòpsia i a la nota que va deixar ella escrita sobre una cadira de la seva habitació, sabem de veres què va passar. Va morir per immersió; ella volia perdre's per sempre més, junt amb el mar.

2. Balcons de tristos somnis

Que hi és n'Àngela?

Una senyora acostumada a la rutina, a mirar cada dia per la finestra i espiar, sense cap mala intenció, als seus veïns, sabent totes les seves anades i tornades, decideix canviar d'entreteniment. Es compra un telèfon i cada dia marca uns quants números a l'atzar, i pregunta per: N'Àngela, la senyoreta Àngela o donya Àngela. Fins que un dia, la tal Àngela apareix de debò, i parlen.

Queden per veure's aquella mateixa tarda i la senyora, en veure que Àngela no apareix, la truca i se n'adona de que ja no recorda el seu telèfon.

Qui enviava les flors a na Glòria?

Dues amigues, de tota la vida. Sense la mateixa sang, però molt amigues. Na Glòria, la petita, havia viscut una vida desgraciada, trista i fosca.

Internada a l'escola i després a casa de la seva tia, que la martiritzava, havia anat a parar a casa de la narradora d'aquesta història, a la que ja coneixia desde feia temps, i gràcies a ella i la seva mare, va començar a viure la seva joventut cap als 30 anys. Es va enamorar d'un noi, amb el que es va casar.

I ell la va matar, perquè na Glòria era molt maca, molt. I no es pot ésser tan bell. Fa mal.

Quan els cabells es fan seda a les mans

Per culpa de la monja de la seva escola, una senyora viu turmentada tota la seva vida. Va de confés en confés, de psiquiatra en psiquiatra, i ningú no troba solució al seu trauma infantil. La monja de la seva escola volia fer-la servir com a model per una pintura de la Verge.

I això ella no ho va poder superar mai.

Flames de llum cremaven grocs domassos

L'àvia explica a la seva néta la història d'amor que va viure amb un pintor, en Luigi, quan era joveneta. Encara que el seu pare s'oposava a la relació, es van acabar casant. I van ser molt feliços, en el seu any de matrimoni. Després ell va morir i ella, al cap d'un temps, va trobar un altre home molt més gran que ella, que la va acollir i amb el que va tenir descendència. La tia d'aquesta àvia, la tia Maria Ignasia, era cambrera de la reina d'Espanya i una de les amants predilectes del rei. En Luigi havia pintat en un quadre a l'àvia, i aquesta l'ensenya a la seva neta, en un intent de recordar històries del seu món que, lentament, va esbocant-se.

3. Recomença la Dansa

Papallones d'incerts colors mortes al peu del llit

Aquest conte és un reclam d'un amor perdut.

Als llavis d'aspre gust de la lletrada

Un home, assegut vora l'establa, amb melangia trenta anys que queden enrera, mentre a la casa la dona i dos fills dormen. Recorda el gos bordant als desconeguts, el blat, l'ordi, l'olor de la terra humida, els gorrions....

Era el seu pa de cada dia

Una parella, molt enamorada, entra en un cafè dels afores i demana una llesca d'amor sucada amb oli; és el seu pa de cada dia.

No fou la passatgera dos milions

A l'aeroport hi ha un concurs amb premi per al passatger dos milions.

Tothom al baixar de l'avió corre per guanyar. Però guanya una dona. I no mallorquina, sueca. Ningú sap d'on ha sortit. Els diaris anuncien l'arribada de la primavera

Vessant amor

Algú comença a entendre Marx, i li agrada molt.

Noltros no hem tingut sort amb sos homos...

Una dona explica que ni ella ni les seves filles han tingut gaire sort amb els seus homes. El seu era aficionat a la beguda i al joc, i la va abandonar quan va tenir bessones, i els marits de les seves filles van fer igual, també les van abandonar.

Petit i sobri homenatge a Liza Minelli

Una persona explica com espera que passi el seu tren mentre al bar sona una cançó de la màquina de música, de Liza Minelli i la seva parella l'invita a ballar.

Ella, Maria, parenta de James Bond

El professor del que havia estat enamorada la protagonista de la primera història, li escriu una carta ara que ella està a París, i li confessa que encara està enamorat d'ella. No se la treu del cap, no pot evitar-ho, però fa veure que el millor va ser separar-se, encara que li dolgui que ella a París pugui tenir relacions amb altra gent i poc a poc se'n vagi oblidant d'ell.

Vocabulari

Nins Nens

Caramulls Moltes coses una damunt les altres.

Beates Capellà.

Nafres Ferides

Ca Gos.

Al·lot/al·lota Noi/noia.

Ver Veritat.

Doblers Dinners.

Clucs Tancats.

Nígols Núvols.

Noltros Nosaltres.

Pareixia Semblava.

Sa Seva.

Alcova Habitació.

Grifó Aixeta.

Escaifides Esquifides.

Biografia de l'autora

Carme Riera (Palma, 1948) és narradora, guionista i assagista.

*És doctora en Filologia hispànica i exerceix de professora universitària. Autora d'una obra rica en referents cultes i populars, ha utilitzat des del seu primer recull de contes *Te deix, amor, la mar com a penyora* (1975) la parla col·loquial mallorquina amb destresa i sense prejudicis. Ha estat guardonada, entre d'altres, amb el premis Prudenci Bertrana de novel·la, 1980 per *Una primavera per a Domenico Guarini*; el Ramon Llull, 1989 per *Joc de miralls*; el Josep Pla, 1994 per *Dins el darrer blau*, novel·la històrica que va rebre també els premis Joan Crexells, Lletra d'Or, el Nacional de narrativa del Ministeri de Cultura i l'Elio Vittorini del Departament de Turisme de Siracusa. La Generalitat de Catalunya li concedeix, el 2000, la Creu de Sant Jordi. És membre de l'Associació d'Escriptors en Llengua Catalana.*

Te deix, amor, la mar com a penyora

Carme Riera